

ВСТУП

Тривалий розвиток логістики не дав однозначної відповіді з теоретичного та практичного аспектів на питання щодо зарахування логістичної діяльності до інженерії чи економіки. Така контрверсійність зберігається донині. У контексті цього поява та теоретична розбудова категорії “економіка логістики” спричинила усунення джерела контрверсійності, оскільки будь-яка діяльність завжди має економічне підґрунтя, адже пов’язана із використанням ресурсів, працею, витратами, ефективністю, продуктивністю тощо.

Грунтуючись на традиційному розумінні логістичної діяльності, можемо стверджувати про її безпосередню чи/та опосередковану причетність меншою або більшою мірою до дотримання базових детермінант конкурентоспроможності (продукції, підприємства, регіону, країни) на сучасному етапі, до яких відносимо витрати, якість, час та еластичність. Таке розуміння важливості логістичної діяльності виокремило потребу в адаптуванні класичної структури теорії економіки підприємства до умов логістичної діяльності в промислових та послугових підприємствах, у спеціалізованих логістичних підприємства та в логістичних системах, у ланцюгах поставок.

Це певним чином змістило акценти на користь запасів, потенціалу, витрат, продуктивності та ефективності логістичної діяльності.

Загалом книга складається з двох частин. Перша частина книги ознайомлює читачів з теоретичною базою економіки логістики. Вона містить вісім розділів. У першому розділі розглянуто місце логістики у підприємницькому середовищі та об’єктивні чинники й особливості розвитку логістики в Україні. У другому розділі досліджено сутність та особливості організації логістичної діяльності на підприємстві, стратегічні та аналітичні інструменти та рішення, які зазвичай використовують під час прийняття логістичних рішень. У третьому розділі розглянуто сутність та склад логістичних активів підприємств залежно від специфіки їх діяльності (логістична / дистрибуційна / транспортно-експедиційна діяльність). Детальну увагу зосереджено на показниках оцінки ефективності використання, стану та потужності логістичних активів з урахуванням особливостей логістичної системи. Поняття економічного потенціалу логістики, зокрема, його синергійного ефекту розкрито у четвертому розділі. Також звернено увагу на поняття “потужності логістичної системи” та роль аутсорсингу у його підвищенні. Витрати логістичної діяльності є об’єктом дослідження п’ятого розділу. У цьому розділі ідентифікується суть поняття “логістичні витрати”, деталізується їх склад та особливості обліку. Особливу увагу зосереджено на розгляді методики логістичного контролінгу. У шостому розділі описано продукт логістичної діяльності та особливості ціно-

утворення у логістиці. У цьому розділі детально проаналізовано показники оцінювання як результатів логістичної діяльності, так і основних елементів логістичних витрат. Особливу увагу зосереджено на розгляді сучасної методики логістичного аудиту – технології Logistics Field Audit. У восьмому розділі викладено концептуальні основи інтегрованої логістики та методичні підходи до оцінювання результатів економіки логістичної діяльності в ланцюгах поставок. Зокрема, для виміру ефективності ланцюга поставок автори пропонують використовувати чотири групи показників: рівень обслуговування клієнтів, показник внутрішньої ефективності, показник еластичності ланцюга до попиту та рівень розвитку продукту, а також враховувати тип ринку, який обслуговує конкретний ланцюг поставок. Особливу увагу зосереджено на розгляді сучасних стратегічних методик та інструментів оцінювання ефективності ланцюгів поставок, таких як SCM та SCOR.

Друга частина книги містить практичні вправи та завдання для самостійної роботи студентів з практичної діяльності вітчизняних та зарубіжних підприємств, а саме: тестові завдання, задачі та довідково-інформаційні дані для їх розв'язування, а також ситуаційні вправи.

Варто зауважити, що викладений матеріал дає змогу успішно набути системні знання щодо оптимізації логістичної діяльності. Переконає в цьому можливість використання відповідних положень для реалізації управлінського циклу Демінга (PDCA, англ. Plan-Do-Check-Act – планування-дія-перевірка-коректування), якщо це стосується, наприклад, системи управління запасами, управління логістичним потенціалом чи логістичними витратами.

Іншою важливою ознакою цього навчального видання є сприйняття та цільове використання сучасних стратегічних методик та інструментів, на зразок CPFPR, SCM, SCOR, TOC тощо. Це зроблено для того, щоб наблизити системні оптимізаційні рішення у логістичній діяльності, які часто межують із слабкою структурованістю та низькою формалізованістю, що, своєю чергою, утруднює використання традиційних оптимізаційних інструментів.

Автори доклали зусиль щодо творчого опрацювання та розвитку основ теорії економіки логістики, поданих у попередніх навчальних та монографічних матеріалах, та можливості практичного засвоєння отриманих знань під час виконання тестових та практичних завдань. Цьому сприяли цінні рекомендації поважних рецензентів Мирослава Васелевського, Любові Леонідівни Ковальської, Наталії Іванівни Чухрай.

Очікуємо побажань читачів щодо поліпшення цього наукового видання.

ywkryk@ukr.net

elena.pokhylchenko@gmail.com

**З повагою,
Євген Крикавський,
Олена Похильченко**